

Vad är MCS?

DIAGNOSKRITERIER

MCS är ett kroniskt tillstånd

Symptomen återkommer vid ny exponering

Symptom vid låga nivåer av exponering

Symptomen avtar/försvinner då exponering upphör

Reaktioner uppstår av flera kemiskt icke besläktade ämnen

Symptomen rör flera organsystem (hud, mage, hjärna, etc)

MCS (Multiple Chemical Sensitivity/Kemisk Intolerans) är ett handikapp som innebär att man blir sjuk av en låg dos kemikalier, ett handikapp som innebär att man inte fritt kan vistas ute i samhället på grund av andra människors parfym-er, som kan innehålla hundratals kemikalier. Sjukdomstillståndet kan närmast liknas vid ett influensa-tillstånd. Det betraktas som ett handikapp då effekterna för de drabbade många gånger blir så omfattande att man begränsas svårt i sin tillgäng-lighet i vardagen.

MCS är

- **inte** en reaktion mot dofter och lukter. Det är en reaktion mot kemikalier. Även kemikalier som är doftlösa kan utlösa en reaktion.

- **inte** en allergi. En allergireaktion är IgE-medierad. MCS reaktioner är inte det. Man kan således inte påvisa MCS via blodprov eller pricktest. Allergi-mediciner kommer inte att kunna behandla eller bota MCS.

- **inte** en psykisk åkomma. Att behandla en patient utifrån den okunskapen kan vara förenat med risk. Studier har visat att MCS är en verklig och fysisk sjukdom.

Vanliga symptom vid MCS

Klåda eller brännande känsla i ögonen, Tinnitus, Surrande ljud i öronen, Plötsligt bortfall av hörseln, Synnedsättning, Slembildning i bihålorna, Nästäppa, Heshet och röstförändringar, Irriterad hals, Andnöd, Hosta, Bröstsmärtor, Tungt att andas, Hjärtklapp-ning, Magsmärtor, Matsmältningsbesvär, Förstopp-ning, Illamående, Diarré, Smärta eller sveda vid uriner, Inkontinensbesvär eller behov av att gå på toaletten ofta och plötsligt, Muskelvärk, Muskel-svaghet, Muskelspänningar, Smärta i leder, Hud-irritation, Klåda, Värmevallningar, Frossa, Svettning, Hudutslag, Eksem, Hudrodnad, Huvudvärk, Dom-ningar, Kramper, Förlust av muskelfunktion, Yrsel, Svaghet, Triggerpunkter, Darrningar, Extrem trött-het, Dåsighet, Känslösamhet och Irritabilitet, Hyper-aktivitet, Sömnsvårighet, Kognitiv nedsättning, Förvirring, Koncentrationssvårigheter, Inlärnings-svårigheter, Depression, Ängest eller Oro, Humör-svängningar, Gråtattacker

Symptom kan uppstå direkt eller inom ett par timmar och vara bestående i flera dagar efter exponering. De kan även variera i förekomst och grad hos olika personer.

Vad kan utlösa symptom?

Parfym-er och Parfym-erade produkter, Rengörings-medel, Bekämpningsmedel, Eteriska oljor, Tobaks-rök, Vedeldning, Grillrök, Stearinljus, Vedeldning, Avgaser, Emissioner från byggnadsmaterial, Målar-färger, Tjära, Lösningssmedel, Antimögelsmedel, Trycksvärta, Målarfärg, Kemikalier i Ny elektronik, Kopieringsapparater och Skrivare, Plast och Gummi, Matos, Tillsatser och bekämpningsmedel i mat, Interiör i bilar, Sköljmedel, Klor, Formaldehyd, terpener och Läkemedel.

Att ställa diagnos

MCS är en kriteriediagnos, det innebär att patien-ten bedöms utifrån givna kriterier i kombination med anamnes (patientens berättelse). Eftersom man kan ha "astma-liknande" och "allergiliknande" symptom behöver man utesluta astma och allergi. Man kan ha både MCS och astma samt allergi. Det kan även finnas andra tillstånd som behöver uteslutas innan man kan ställa diagnos.

Diagnoskoden som används i dagsläget är **T78.4**. Den står för "ospecifik överkänslighet".

Det finns i dagsläget inga kända behandlings-former eller mediciner. Det enda man kan göra är att undvika det som utlöser symptom.

Vad orsakar MCS?

Orsak till MCS brukar beskrivas som exponering för antingen låg dos under lång tid, exempelvis ett sjukt hus, eller akut dos vid enstaka tillfälle, exempelvis bekämpningsmedel eller en bensin-översköljning.

Vem drabbas av MCS?

MCS kan drabba alla oavsett ålder, kön eller sam-hällsklass. Det är omöjligt att förutspå vilka som kommer att utveckla MCS eller lever i riskzon. Mögel luktar inte alltid och synd inte alltid. Man vet heller inte alltid vilken mängd kemikalier man omger sig av. Därför är det viktigt att ha ett allmänt sunt tänk kring frisk inomhusmiljö.